

1.1.1 Sivistystoimi

1.4.2.1 Sivistystoimen hallinto

TA500 Sivistystoimen hallinto	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	469 257		469 257	469 541	-284
Maksutuotot				105	-105
Tuet ja avustukset				97	-97
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	469 257		469 257	469 742	-485
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-340 735		-340 735	-300 190	-40 545
Palvelujen ostot	-51 688		-51 688	-57 289	5 601
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-150 790		-150 790	-154 153	3 363
Avustukset					
Vuokrat	-54 003		-54 003	-102 252	48 249
Muut toimintakulut				-316	-316
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-597 216		-597 216	-614 201	16 985
TOIMINTAKATE	-127 959		-127 959	-144 459	16 500
Suunn.mukaiset poistot					
Arvon alentumiset					
Tilikauden tulos	-127 959		-127 959	-144 459	16 500

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2021	TA2022	TP2022
<i>Ravitsemispalvelut:</i> Koulut:	Ateriasuoritteet €/suorite	172 573 2,38	172 550 2,38	186 125 2,53
<i>Kysely</i>	<i>Arviointiasteikko (1-5):</i> <i>Ruoan riittävyys</i> <i>Ruoan maku</i> <i>Ulkonäkö</i> <i>Lämpötila</i> <i>Ruokailutilanteen sujuvuus</i> <i>Henkilökunnan palveluattitus</i>	 >4 >3 >3 >4 >3 >5	 >4 >3 >3 >4 >3 >3	 Kyselyä ei ole tehty

Henkilöstö:	TP2021	TA2022	TP2022
Henkilöstö:			
Sivistystoimenjohtaja	0,9	0,9	0,9
Toimistovirkailija	0,5	0,5	0,5

Ruokapalvelu:			
Ruokapalvelupäällikkö	1	1	1
Ruokapalvelutyöntekijä	4,9	5	4

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
*Sivistystoimenjohtajan tehtävät on erotettu lukion rehtorin tehtävistä 1.8.2021 alkaen ja perustettu määräaikainen sivistystoimenjohtajan virka vuosille 2021- 2025.	* Sivistystoimenjohtaja jatkaa virassa suunnitellusti.
*Vuoden 2022 aikana suunnitellaan sivistystoimen sihteeritehtävät, kun valmistellaan sote-siirtymää. Sihteereiden tehtäväjako tulee katsoa uusiksi.	* Sihteereiden tehtäväjaon linjaus on tehty huhtikuussa 2022. Yksityiskohtien sopimisessa on huomioitu hyvinvointialueelle siirtyneiltä työntekijöiltä sivistysosastolle jääneet tehtävät.
*Keskuskeittiö jatkaa nykyisissä Kirkonkylän koulun tiloissa uuden koulurakennuksen valmistumiseen 2022 saakka.	* Keskuskeittiö on muuttanut uusiin tiloihin 7.3.-10.3.2022 ja aloittanut 14.3.2022 toimintansa koulukeskus Kerkässä.
*Keittiöllä jatkaa ruokapalvelupäällikön lisäksi 4 ruokapalvelutyöntekijää kesään 2023 saakka.	* Toteutunut.

1.4.2.2 Varhaiskasvatus

TA510 Varhaiskasvatus	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	22 000		22 000	51 654	-29 654
Maksutuotot	103 000		103 000	92 822	10 178
Tuet ja avustukset	300		300	120 201	-119 901
Muut toimintatuotot				580	-580
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	125 300		125 300	265 257	-139 957
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-1 245 643		- 1 245 643	-1 335 399	89 756
Palvelujen ostot	-231 424		-231 424	-341 742	110 318
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 850		-12 850	-28 704	15 854
Avustukset					
Vuokrat	-211 058		-211 058	-232 489	21 431
Muut toimintakulut	-250		-250	-4 152	3 902
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 701 225		-1 701 225	-1 942 487	241 262
TOIMINTAKATE	-1 575 925		-1 575 925	-1 677 230	101 305
Suunn.mukaiset poistot	-14 592		-14 592	-14 594	2
Arvon alentumiset					
Tilikauden tulos	-1 590 517		-1 590 517	-1 691 824	101 307

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2021	TA2022	TP2022
Varhaiskasvatus: Lasten sijoitukset järjestetään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti	Päiväkotit €/hvp Perhepv.hoito €/hvp Ryhmäperhepv.hoito €/hvp	78,60 64,97 71,49	68,47 80,66 81,11	91,91 108,43 96,40

	Esiopetus €/oppilas	7425	8 539	4826
	<i>Paikan odotusaika pv</i>	>14	>14	>14
	<i>Hoitomuoto toteutuu vanhempien ensisijaisen toiveen mukaan %</i>	95	95	95
Varhaiskasvatus ja esiopetus järjestetään asiakaskeskeisesti ja joustavasti	<i>Päiväkodin käyttöaste %</i>	85	90	90
Asiakastyytyväisyys	<i>Päivähoitojärjestelmä kokonaisuutena TAKTM (asteikko (tydyttävä-hyvä))</i>	-	Hyvä 4	Hyvä 4

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen	TP2021	TA2022	TP2022
Varhaiskasvatus:			
0-6 –vuotiaiden lkm	168	159	168
Päivähoitopaikkaa tarvitsevien lkm	149	139	151
Esiopetuksessa olevien lkm	46	35	36

Henkilöstö:	TP2021	TA2022	TP2022
Varhaiskasvatus			
Varhaiskasv. Johtaja	1	1	1
Varhaiskasv. Lähiesimies määräaik.		0,8	0,8
Varhaiskasv. erit.opettaja	1	1	1
Varhaiskasv. opettaja	6	6	6
Vaka opettaja määräaik.			1
Varhaiskasv. lastenhoitaja	6	7	10
Vaka lastenhoitaja määräaik.			5
Perhepäivähoitaja	12	11	9
Varhaiskasv.ohjaaja	2	1	1
Toimistosihteeri	0,2	0,2	0,2

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
*Varhaiskasvatusta on Keskustiellä Kanervikon kiinteistössä, päiväkodin kolme ryhmää sekä vuorohoitoryhmäperhepäiväkotia ja pienen lasten ryhmäperhepäiväkotia. *Peurantien viisivuotiaiden päiväkotiryhmä ja ryhmäperhepäivähoito siirtyivät lokakuussa 2021 väistötiloihin Tikantielle ja kirkonkylän koululle. *Kotona hoitavat perhepäivähoitajat jatkavat omissa kodeissaan varhaiskasvatustyötä.	*Varhaiskasvatus on järjestetty pääsääntöisesti tavoitteiden mukaisesti. *Kanervikossa oli kaksi päiväkodin ryhmää (Vekkulit ja Vesselit) sekä kaksi ryhmäperhepäivähoidon ryhmää (Karpalo ja Mustikka) *Kanervikon kolmasryhmä (viskariryhmä) siirtyi elokuussa Kerkkään ja viskaritila toimi lisätilana Kanervikon muille ryhmille. *Peurantien viskariryhmä siirtyi Rantakoululta Kerkkään maaliskuussa. *Tikantien ryhmikset muutettiin päiväkodin ryhmäksi 1.6.2022 alkaen.

	*Elokuussa Kuhassa ja Rantakoulu 2:ssa aloittivat 2017 syntyneiden viisivuotisen esikoulukokeilun ryhmät. *Perhepäivähoitajat hoitivat lapsia omissa kodeissaan.
*Uuden päiväkodin suunnittelu on aloitettu, jonka yhteydessä ratkaistaan esiopetuksen järjestäminen.	* Uuden päiväkodin suunnittelu aloitettiin talvella 2022. *Ohjausryhmä kokoontui kolme kertaa ja henkilökunnan toiveita on kuultu suunnitteluvaiheessa. Suunnittelutyötä on tehty yhteistyössä suunnittelutoimiston kanssa. *Esiopetus siirtyy Kanervikon tiloihin, kun uusi päiväkotikoti valmistuu vuonna 2024. *Päiväkodin urakoitsija valittiin joulukuussa 2022
*Päiväkodin valmistuttua ryhmäperhepäiväkotien määrää vähennetään kahteen ja henkilöstöä siirretään uusiin toimiin mahdollisuuksien mukaan sisäisesti kelpoisuusvaatimuksien mukaisesti.	Kaksi ryhmäperhepäiväkotia jatkaa toimintaansa uuden päiväkodin valmistumiseen saakka.
*Vuonna 2022 vakinaistetaan yksi määräaikainen varhaiskasvatuksen opettajan toimi ja yksi määräaikainen varhaiskasvatuksen lastenhoitajan toimi.	* Elokuun alusta vakinaistettiin kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa ja kolme varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. * Kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajan toimea tuli auki irtisanomisen ja täyttämättä olevan paikan vuoksi.
*Vuonna 2023 perustetaan yksi uusi varhaiskasvatuksen opettajan ja yksi uusi varhaiskasvatuksen lastenhoitajan toimi.	* Vuonna 2023 perustettava varhaiskasvatuksen opettajan toimi siirrettiin perustettavaksi jo elokuussa 2022. * Lastenhoitajan toimi tarkastellaan ensi vuonna uudestaan. Varhaiskasvatuslaki muutos on tulossa voimaan 2030, jolloin henkilöstörakenne muuttuu, niin että päiväkotiryhmässä on 2/3 varhaiskasvatuksen opettajia ja sosionomeja ja 1/3 varhaiskasvatuksen lastenhoitajia. * Määräaikaisia varhaiskasvatuksen henkilökuntaa on täytynyt ottaa vuonna 2022 useampi, ryhmien määrän kasvaessa.
*Varhaiskasvatukseen on tilattu nykyisen ohjelmiston varhaiskasvatusosio, joka mahdollistaa sähköisen asioinnin, käyttöönottoaikaa ei ole vielä vahvistettu.	* Tilattuun sähköiseen ohjelmistoon ei ole vahvistettu käyttöönottopäivää. Varhaiskasvatuksen johtaja on kysellyt myös muilta toimittajilta tarjouksia.
*Varhaiskasvatuksessa jatketaan varhaiskasvatuksen kehittämistyötä ja pyritään vakiinnuttamaan toimipisteet uuden päiväkodin myötä.	* Varhaiskasvatuksessa on tehty pitkäjänteisen kehittämistyötä ja jatkuu edelleen.
*Päiväkodin lähiesimiehen määräaikainen virka perustetaan ajalle 1.3-31.12.2022.	* Lähiesimiehen virka on täytetty 31.12.2022 saakka.

1.4.2.3 Perusopetus

TA520 Perusopetus	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	65 000		65 000	196 876	-131 876
Maksutuotot	6 000		6 000	10 469	-4 469
Tuet ja avustukset				27 832	-27 832
Muut toimintatuotot				3 294	-3 294
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	71 000		71 000	238 471	-167 471
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-3 366 544		-3 366 544	-3 347 933	-18 611
Palvelujen ostot	-1 131 606		-1 131 606	-1 172 382	40 776
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-202 350		-202 350	-181 135	-21 215
Avustukset					
Vuokrat	-1 274 451		-1 274 451	-1 420 022	145 571
Muut toimintakulut				-3 080	3 080
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 974 951		-5 974 951	-6 124 552	149 601
TOIMINTAKATE	-5 903 951		-5 903 951	-5 886 082	-17 869
Suunn.mukaiset poistot					
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-5 903 951		-5 903 951	-5 886 082	-17 869

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2021	TA2022	TP2022
Laadukkaan perusopetuksen järjestäminen	<i>Oppilaista sijoittuu jatko-opintoihin, %</i>	100	100	100
	<i>Oppilaita sijoittuu oman kunnan lukioon, % (14/64)</i>	22	>27	22
	<i>Oppilaita etälukioon</i>			
Henkilöstön ammattitaito	<i>Pätevien opettajien osuus</i>	90,4	>93	90,4
Opetus järjestetään taloudellisesti, perusopetuksen kustannukset	<i>Euroa/oppilas</i>	11 298	11 625	11 867

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen	TP2021	TA2022	TP2022
	31.12.2021	20.9.2022	31.12.2022
<u>Oppilaita yhteensä</u>	528	497	503
Esioppilaat	35	34	34
1-6 vuosiluokat	332	300	300
7-9 vuosiluokat	161	163	164
Valmistava opetus			5
Oppilaskohtaiset kustannukset	Oppilaita keskimäärin TP 2021	Oppilaita keskimäärin TP 2022	€/oppilas
Kirkonkylä	225	206	12 016

Kuha	59	10 502	61	11 087
Yläaste	211	12 206	215	12 498
Yhteensä	495	11 180	482	11 867

Henkilöstö:	TP2021	TA2022	TP2022
Hallintopalvelut			
- rehtori	2	2	2
Opetuspalvelut			
- luokanopettaja	19	19	19
- lehtorit	9	12	9
- erityisopettaja	4	4	4
- erit.luokanop.	3	3	3
- tuntiopettaja	3	2	3
- valmistava opetus			1
- aikuisten perusopetus			
Avustajapalvelut			
- vakinaiset	15	16	15
- määräaikaiset	5	4	5
- laskutus toiseen kuntaan		1	
Koulukuraattori	0,95	0,95	0,95
Toimistosihteeri	0,6	0,6	0,6

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
*Kirkkonkylän koulu, Ranuan yläaste ja Ranuan lukio jatkavat nykyisissä tiloissaan uuden monitoimikeskuksen rakentamisen ajan. Liikenne- ja pihajärjestelyt toteutetaan osin poikkeavasti yhteistyössä rakentajan kanssa.	*Kirkkonkylän koulu aloitti kokonaisuudessaan lukuvuoden 22-23 uusissa koulutiloissa monitoimikeskus Kerkässä. Rakennusaikaiset piha- ja liikennejärjestelyt toimivat hyvin, onnettomuuksia ei ollut.
*Kirkkonkylän koulu (vuosiluokat 1-5) sekä yläkoulun/lukion KS- ja MU opetus siirtyvät kokonaisuudessaan uuteen monitoimikeskukseen syksystä 2022 alkaen. Samalla koko Aapiskujan koulun alueen ruokailut toteutetaan uudessa monitoimikeskuksessa. Muuttoa ryhdytään valmistelemaan ja osin toteuttamaan keväällä 2022 tilojen valmistuttua käyttökuntoon.	* Monitoimikeskus Kerkkä otettu käyttöön tänä syksynä koko laajuudessaan.
*Kirkkonkylän koululta vähenee yhden määräaikaisen luokanopettajan tarve syksystä 2023 alkaen.	*Luokanopettajien määrä pysyy samana kuudensien luokkien siirtyessä Kirkkonkylän koulun hallinnon alle.
*Musiikinopettajan viran perustaminen keväällä 2022. Virka olisi kirkkonkylän ala- ja yläkoulun sekä lukion yhteinen.	* Siirtyy seuraavalle lukuvuodelle
*Kirkkonkylän koululla toimii oma rehtori 31.7.2022 saakka. Keväällä 2022 suunnitellaan rehtorijärjestelyt tuleville vuosille huomioiden oppilasmäärien ja opetusryhmien määrät.	* Kirkkonkylän koululla on oma rehtori 31.7.2024 saakka. Yhtenäiskouluun siirtymisen myötä hallinto suunnitellaan uudelleen.
*Valtion erityisavustusten tuella pyritään palkkaamaan lisää koulunkäynninohjaajia ja kehittämään koulujen kerhotoimintaa. Näihin toimintoihin varataan vaaditut omarahoitusosuudet.	
*TVT-laitteita hankitaan perusopetukseen lisää opetuksen kehittämiseksi sekä epidemian vaikutuksiin varautumiseksi.	* Yläkoulun oppilaskäytössä olevia laitteita on päivitetty.

*Yhtenäiskouluun siirtymisen suunnittelu, valmistelu ja valmennus: Veso-päivien lisäksi yhteissuunnitteluaikojen hyödyntäminen, myös tiimien uudelleen järjestäminen.	* Veso-päivät pidetty 8-9.8. * Yhtenäiskoulun toimintakulttuurin perustan luominen aloitettu yhteisellä iltapäivällä 12.10.
*Koululla on paljon erityisen tuen tarvetta ja kouluun sopeutumisen tarve on lisääntynyt. Perusopetukseen tarvitaan yksi kuntouttava ja koulunkäyntiä tukeva opetusryhmä. Se vaatii resurssiopettajan palkkaamista ja tuntien jakoa perusopetuksen sisällä.	* Palkattu erityisopettaja määrääjäksi.
*Keväällä 2022 haetaan valtion erityisavustusta lv 2022-2023 kuntouttavan luokan opettajan ja koulunkäynnin ohjaajien palkkaamiseen perusopetuksen ryhmien joustavaksi muodostamiseksi (omarahoitus vähintään 20%)	* Toteutunut: Ranuan kunnalle on hakemuksen perusteella myönnetty 126000 euroa valtion erityisavustusta esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2022–2023 (OKM/359/520/2022). Asiakirjan nimi: ”Yhdenvertaisuuden, osaamisen, kykyuskomusten, voimaantumisen ja oppimisen ilon vahvistaminen esi- ja perusopetuksessa”
*Koulunkäynninohjaajien toimien vakinaistamisen selvittäminen V 2022	
*Eläinpuistoyhteistyö / Luonto-erä -opetus - Vastavuoroinen yhteistyö - 5.000€ - 6.000€ / vuosi: Kuljetukset kouluilta eläinpuistoon (Perusopetus ja lukio; vähintään kaksi kertaa vuodessa luokka kävisi eläinpuistossa) - 10.000€ polkupyörien hankintaan vuonna 2022: Polkupyörien hankinta monitoimikeskukselle (Kuhasta kuljetus) sekä varaston rakentaminen polkupyörille säilytykseen, varusteisiin ja huoltoon	* Eläinpuiston kausikortit myönnetty kaikille oppilaille lokakuussa 2022. Kausikortit ovat voimassa lukuvuoden ajan. * Polkupyörät on hankittu.
*Muuta - Salien käyttö: Yhdenmukaistaa salien maksut ja käyttö	* Salien käyttömaksut ja säännöt on yhtenäistetty
Kuhan koulu *Kuhan koulu jatkaa suunnitelmavuosien ajan neljän opettajan kouluna. Lukuvuonna 2021-2022 jaetaan eri ryhmiin 3. ja 4. luokat. Lukuvuonna 2022-2023 jaetaan eri ryhmiin 5. ja 6. vuosiluokat. Kuhan koulussa jatkaa yksi vakituinen koulunkäynnin ohjaaja	* 3. ja 4. luokkien jako eri ryhmiin on toteutunut.

1.4.2.4 Lukio ja ammatillinen koulutus

TA530 Lukio- ja ammatillinen koulutus	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot					
Maksutuotot	4 600		4 600	3 802	798
Tuet ja avustukset	19 500		19 500	22 969	-3 469
Muut toimintatuotot				315	-315
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	24 100		24 100	27 085	-2 985
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-535 638		-535 638	-533 518	-2 120
Palvelujen ostot	-101 442		-101 442	-116 295	14 853
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-35 960		-35 960	-36 759	799
Avustukset					
Vuokrat	-152 313		-152 313	-137 565	-14 748
Muut toimintakulut				-1	-1
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-825 353		-825 353	-824 138	-1 215

TOIMINTAKATE	-801 253	-801 253	-797 053	-4 200
Suunn.mukaiset poistot				
Arvonalentumiset				
Tilikauden tulos	-801 253	-801 253	-797 053	-4 200

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2021	TA2022	TP2022
Laadukas opetus	Keskeyttäneiden osuus, % Ylioppilaskirjoitukset -arvosanojen keskiarvo	12,7 keskitasoa	<4 keskitasoa	3,6 keskitasoa
Henkilöstön ammattitaito	Pätevien opettajien osuus, %	100	100	100
Opetus järjestetään taloudellisesti - lukion kustannukset	Euroa/oppilas	14 482	15 196	13 288

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen	TP2021 31.12.2021	TA2022 20.9.2021	TP2022 31.12.2022
<u>Opiskelijat</u> Lukio Etälukio Kaksois/kolmoistutkinto Askel Ammattistartti/Askel I Telma BR16	50	61	60

Henkilöstö:	TP2021	TA2022	TP2022
Opetuspalvelut			
- rehtori	1	1	1
- lehtorit	7	7	7
- koulukuraattori	0,05	0,10	0,10
- toimistosihteeri	0,30	0,30	0,30

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
*Maksuton lukiokoulutus ja uuden lukion opetussuunnitelman mukainen opetus laajenevat syksynä 2022 toiselle vuosikurssille ja syksyllä 2023 kolmannelle vuosikurssille.	* Niille opiskelijoille, joille ei kuulu maksuton toisen asteen opetus on korvattu matkakustannusten omavastuuosuus ja tarjottu ilmainen koulukuljetus yli 5 km:n koulumatkalle. Lukio on lainannut kurssikirjat opiskelijoille kurssien ajaksi.
*Kevään 2022 tutkintouudistus koskee niitä opiskelijoita, jotka aloittavat ylioppilastutkinnon suorittamisen keväällä 2022 tai sen jälkeen. Tutkinnon suorittaminen alkaa, kun kokelas ilmoittautuu ensimmäisen kerran suorittamaan ylioppilaskokeita.	* Syksyn 2022 kirjoituksista alkaen kaikki läsnä olevat nuorisosaasteen lukiolaiset kirjoittivat uuden tutkinnon mukaisesti. Mukana oli tutkinnon täydentäjiä kirjoittamassa vanhan tutkinnon mukaan.
*Lukion kirja- ja oppimateriaalimäärärahoissa huomioidaan maksuttoman lukiokoulutuksen ja uuden opetussuunnitelman käytön laajeneminen toiselle ja kolmannelle vuosikurssille. Aluksi uusittavia oppikirja-, digiopetus-, koe- ja laskinaineistoja ovat matemaattisten aineiden, vieraiden kielten, toisen kotimaisen kielen, maantieteen sekä äidinkielen oppimateriaalit. Vuodelle 2022 varataan opetusmateriaaleihin lisämäärärahaa 11 000 euroa ja vuodelle 2023 varataan vielä 7 500 euroa enemmän.	* Uuteen lukion OPSiin siirtyminen on huomioitu kirjahankinnoissa ja kirjallisuuteen lisätty määräraha on käytetty ja käytetään suunnitelman mukaisesti.
*Vuonna 2024 lisätyt määrärahat säilytetään ja uusitaan kaikkien muiden kuin edellä mainittujen oppiaineiden oppikirjat saman vuoden aikana. Vuonna 2025	* Lisämäärärahaa tarvittiin ja käytettiin 2022 osalta niin, että kirjallisuus saatiin uusittua suunnitelmien mukaan. Vuodeksi 2023 ei tarvittu budjetoida enää

oppimateriaaleihin varattua määrärahaa voidaan pienentää 16 000 euroa, kun uudistuksesta aiheutuvia kuluja jää vain vuosittain hankittavista digiopetus-, koe- ja laskinaineistoista.	ylimääräistä. Eli 2023 budjetoitiin normaali kirjallisuus- ja oppimateriaaliraha plus 11000. Vuonna 2025 vähennetään 8500 euroa ja palataan "normaalille" tasolle.
*Paikallissopimus valinnaiskurssien ja lukiodiplomien (mu, ku, li, tn) järjestämisperusteista laaditaan vuosittain. Sopimuksessa kiinnitetään huomiota aineenopettajien opetusvelvollisuuden täyttymiseen.	* Edellisten vuosien tapaan on tehty paikallissopimus valinnaiskurssien ja lukiodiplomien (mu, ku, li, tn) järjestämisperusteista.
*Lukion opiskelijatietokoneista uusitaan leasing-rahoituksella 20 vanhinta tietokonetta vuodesta 2023 alkaen, kun edellisen hankinnan sopimuskausi päättyy. Leasingmääräraha säilytetään nykyisellään koko suunnittelujaksolla.	* Lukion opiskelijatietokoneista uusittiin leasing-rahoituksella 20 vanhinta keväällä 2022 ja loppuvuodesta 2022 vielä 10. Uusimista jatketaan 2023 vähintään 20 tietokoneella.
*Lukiolla aloitetaan suunnittelu koskien siirtymistä langattomien kurssikokeiden pitämiseen, ja samalla valmistaudutaan mahdolliseen langattomien ylioppilaskokeiden järjestämiseen, kunhan YTL:n kokeilusta saadaan tuloksia.	* Vuodeksi 2023 on varattu 5000 euroa virtuaalipalvelinten hankkimiseksi YO-tutkintojen ja koeviikon opintojaksokokeiden pitoa varten. Samalla tarkastellaan mahdollinen langattomuuteen siirtyminen huomioiden kesällä 2023 tapahtuva Rantakoululle siirtyminen 2024 vuoden loppuun asti.
*Lukion opetussuunnitelmaa täydennetään paikallisten valinnaisten opintojaksojen osalta huomioiden omien opettajien osaaminen sekä opetuksen järjestäminen yhdessä paikallisten yhteistyökumppaneiden kanssa.	* Katso erikoistumiskohta alemmaa.
*Lukio tarjoaa vieraiden kielten opetusta hankkimalla verkkokursseja opiskelijoille. Ranskan ja saksan osalta noudatetaan paikallissopimusta, ja verkkokursseja voidaan hankkia yksittäisille opiskelijoille, mikäli koulun omat opintojaksot eivät toteudu. Tätä varten varataan vuosittainen 2 000 euron määräraha verkkokurssien järjestämiseen.	* Yksittäisiä ranskan ja saksan kursseja on hankittu ostopalveluna TutorHousen Digiluokasta.
*Lukion rakennus lunastetaan kunnan omaisuudeksi vuonna 2023. Hankinnan kustannusarvio on 310 000 euroa.	* Kunnassa on tehty päätös uuden yläkoulu-lukion rakentamisesta. Lukiorakennusta ei lunasteta. Viimeistään kesällä 2023 lukio siirtyy "Rantakouluun" uuden koulun rakentamisen ajaksi. Lukiolta on rehtori edustajana rakennuksen hankesuunnittelussa.
*Lukiossa valmistaudutaan opetustilojen remontointiin siten, että korjausten ja muutostöiden tarpeita kartoitetaan yhdessä opiskelijoiden ja opettajien kanssa.	* Kunnassa on päätetty rakentaa uusi yläkoulu-lukio. Opiskelijat ja opettajat ovat olleet mukana sen suunnittelussa.
* Lukion erikoistuminen valmistellaan yhteistyössä opettajakunnan ja sivistystoimenjohtajan kanssa siten, että kevään 2022 ja lukuvuoden 2022-2023 aikana erikoistumisen tarvitsemat toimenpiteet ja edellytykset laitetaan kuntoon. Tavoitteena on, että lukuvuoden 2023-2024 alusta lukio toimisi erikoistuneena lukiona. Erikoistumisen valmistelun lisäksi selvitetään mahdollisuutta kaksoistutkinnon suorittamisen järjestämiseen 31.5.2022 mennessä.	* Erikoistuminen on käynnistynyt aikataulutuksella, päätöksillä tarkemmista teemoista ja erikoistumisen huomioimisella uudisrakentamisessa syksyn 2022 aikana. Verkostoituminen ja yhteistyökumppaneiden hankinta on myös aloitettu. * Oppilaitosyhteistyö on kartoitettu syksyn 2022 aikana. Kevään 2023 aikana valmistuu opintojaksotarjotin lukuvuodeksi 2023-2024 sekä etsitään yrittäjäkumppaneita. Erikoistumisen suunnittelu valmistuu lukuvuoden 2022-2023 aikana ja koko opintojaksotarjotin on käynnissä uudisrakennuksen valmistuttua lukuvuonna 2025-2026. Syksyllä 2023 aloittavat voivat aloittaa opiskelemaan Luontoyrittäjyysopintoja. 2.-3. - tutkinnon helpottaminen lukiolaisten osalta on käynnistetty kartoittamalla ammatillisen puolen yhteistyöoppilaitosten tarjontaa (REDU, Lappia,

	OSAO). Mahdollisuuksien selvitys valmistui 31.12.2022 mennessä ja keväällä 2023 voidaan tehdä tarvittavat sopimukset koskien lukuvuotta 2023-2024 ja jatkoa varten.
--	---

1.4.2.5 Kansalaisopisto

TA540 Kansalaisopisto	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot				1 520	-1 520
Maksutuotot	40 250		40 250	25 877	14 373
Tuet ja avustukset	5 000		5 000	2 750	2 250
Muut toimintatuotot	150		150	18 292	-18 142
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	45 400		45 400	48 439	-3 039
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-181 181		-181 181	-180 143	-1 038
Palvelujen ostot	-70 493		-70 493	-53 213	-17 280
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 800		-4 800	-10 639	5 839
Avustukset	-14 000		-14 000	-14 000	0
Vuokrat	-81 402		-81 402	-67 511	-13 891
Muut toimintakulut	-400		-400	-1 321	921
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-352 276		-352 276	-326 827	-25 449
TOIMINTAKATE	-306 876		-306 876	-278 388	-28 488
Suunn.mukaiset poistot					
Arvon alentumiset					
Tilikauden tulos	-306 876		-306 876	-278 388	-28 488

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2021	TA2022	TP2022
Vaikuttavuus	Opetustuntien määrä	3 366	4 300	3 196
	Opiskelijoiden osuus kunnan väestöstä. (3670/675 v. 2021) %	18		
	-ennuste 2022 (3670/860) %		23	
	-toteuma 2022 (3619/679) %			18
	Oppilasryhmien määrä	161	178	161
	-josta sivukylillä	8	14	5
	Opiskelijoiden määrä	675	860	679
	-naisia	453	520	475
	-miehiä	222	340	204
Taloudellisuus	Valtionapuun oikeuttavat tunnit	3 264	3 300	3 277
	Pidetyt valtionapuun oikeuttavat tunnit (ilman maksullisen palvelutoiminnan tunteja)	3 320	3 900	3 193

	-maksupalvelukoulutukset h/osall. Etäopetuksen opetustuntien määrät, josta maksupalvelukoulutusta h/os.	46/32		28/3
	Taiteen perusopetuksen opetustuntien määrä	286		212
	Kansalaisopiston opetustunnit yht. Opetustunnin hinta €	3 366	4 300	3 196
	-tp. 2021 (260 228/3366)	77		
	-ta 2022 (292 876/3900)		75	
	-tp 2022 (264 379/3196)			83
Musiikkiopisto (14 000 €)	Toteuma 14 197€	ka 8	9	ka 8

Toiminnan kysyntä/laajuustietojen toteutuma	TP2021	TA2022	TP2022
Kansalaisopiston opiskelijoita 7-70 vuotiaista kuntalaisista			
- oppivelvollisuusikäiset	33 %	25 %	28 %
- työikäiset	20 %	25 %	25 %
- työttömät	2 %	5 %	3 %
- eläkeläiset (yli 65 v.)	35 %	35 %	35 %
- muut (kotiaiti/-isä, alle kouluikäinen, varusmies yms.)	10 %	10 %	9 %
Opetus alle 16-vuotiaille:			
- opetustuntien määrä	437		401
- opiskelijoita kaikkiaan	273		508
- tyttöjä	126		308
- poikia	147		200

Toiminnan rahoitus	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Tulot			
Valtionosuus	159 373	157 713	167 139
Osallistumismaksut	28 341	24 724	25 689
Hankerahoitus	1 000	1 649	
Muu rahoitus	22 262	18 966	22 562
Kuntarahoitus	64 678	102 515	97 240
Menot			
Henkilöstökulut	171 306	177 104	180 143
Matkat	8 285	7 814	9 223
Vuokrat	53 272	73 994	67 511
Muut kulut	42 791	46 655	55 853

Henkilöstö:	TP2021	TA2022	TP2022
Hallintopalvelut			
- rehtori	0,10	0,10	0,10
- suunnittelu opettaja	0,25	0,25	0,25
- toimistosihteeri	0,6	0,6	0,6
Opetuspalvelut			
- musiikinopett.	1	1	1
- pt.tuntiopett.	1	1	1
- st.tuntiopett.	40	40	40

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
*Kansalaisopiston rehtorin tehtävät ovat osa sivistystoimenjohtajan työnkuvaa. Kurssisuunnittelu sisältyy vapaa-aikatoimenjohtajan tehtävään.	* Kurssisuunnittelu lukuvuodeksi 2022-2023 on käynnistynyt. Osaamisperusteet on otettu pilottikursseissa käyttöön.
* Ranuan kansalaisopiston toiminnan rahoitus turvataan ja kehitetään monipuolisten koulutusten sekä harrastusten tarjontaa kuntalaisille.	* Kurssisuunnittelussa huomioidaan.
* Taiteen perusopetus musiikissa jatkuu kansalaisopistossa.	* Taiteen perusopetuksessa on ollut mukana kevätkaudella 9 ja syyskaudella 3 opiskelijaa. Pitkäaikaisen opettajan muutto paikkakunnalta näkyy.
*Lapin Musiikkiopiston opiskelijoiden stipendit ovat haettavissa ranualaisille oppilaille 18 vuotiaaksi asti vuosittain syyskuun 2. pe mennessä, valtuuston vahvistaman Ranuan kunnan TA 2022 ja TS 2023 – 2024 mukaisesti. Lukuvuosittain myönnettävä avustussumma on enintään 14 000 euroa. Avustus maksetaan ilmoitettuun määräaikaan (30.9.2022/15.2.2023) mennessä hakemuksen jättäneiden ehdot täyttävien hakijoiden kesken tasasuuruusin määrin siten, että avustus on enimmillään 1.500 euroa/opiskelija/lukuvuosi.	* Stipendejä on myönnetty lv 2022-2023 kahdeksan.
*Toiminnan tavoitteena on kannustaa kuntalaisia aktiiviseen itsensä kehittämiseen sekä lisätä kuntalaisten aktiivista kansalaisuutta, yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa yhteiskunnassa, huomioiden erityisesti kansalaisten digitaaliset.	* Koronan vaikutuksesta varovaisuus osallistumiseen on näkynyt kurssien osallistujamäärissä. Kurssien vähimmäismäärä on ollut viisi opiskelijaa. Digitupa on toiminut tiistaisin lukuvuoden ajan. * Kurssien käynnistymisissä on ollut haasteita sijaisten puutteen vuoksi,
*Kansalaisopisto on vahva kulttuurinen toimija, joka edistää toiminta-alueensa asukkaiden terveyttä, hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja elinvoimaa sekä toimii paikallisten ihmisten tarpeista. Kansalaisopiston tarjonnassa huomioidaan hyvinvoinnin haasteisiin vastaaminen.	* Hyvinvointia ja osallisuutta tarjotaan aktiivisesti.
*Koillismaan opistojen yhteisessä LAKE –hankkeen jatko-osassa aihealueina ovat osaamisperusteisuus ja kestävä kehitys.	* Hanke on edistynyt hyvin. Kestävä kehitys näkyy toiminnassa ja kestävä kehityksen viikkona syyskuussa. Hankkeen Koillisopistojen yhteinen opetussuunnitelma on lisätty kansalaisopistojen ePerusteisiin.
*Toivolan koulu on opiston toimitila, joka toimii myös 3. sektorin järjestöjen ja eri toimijoiden kohtauspaikkana. Tilojen käyttövuorot ovat haettavana seuraavaan lukuvuoteen toukokuussa. Lukuvuodesta 2022 - 2023 alkaen kurssitoimintaa voidaan myös järjestää uuden monitoimikeskuksen tiloissa.	* Toivolan koululla on käynnistynyt pintaremontti, jonka suunnitteli sisustussuunnittelija Marjo Saarinen. Toivolan toiminnallisuus järjestöjen kokoontumispaikkana kehittyy ja syksyllä vuorovaraukset Julius-varausjärjestelmän kautta. * Toivolan koulun pintaremontti on valmistunut Kansalaisopiston kurssina. Kurssilaiset olivat pääsääntöisesti nuorten työpajalta. * Julius-varausjärjestelmässä on vielä tehostettavaa.
*Kurssitarjonnassa panostetaan edelleen digitaalisen kehittämiseen ja laajennetaan tarjontaa digimarkkinointiin ja e-sporttiin, yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	* Kurssitarjonnassa huomioidaan opetusresurssien toteutuessa digimarkkinointi ja e-sportti. * Kyseiset kurssit eivät toteutuneet syyskaudella.
*Liikkuva iltapäiväkerho tarjotaan ilmaiseksi kaikille peruskoululaisille ja lukiolaisille.	* Tarjonta on ollut kysyttyä ja toteutunut suunnitelman mukaisesti. *Liikkuva Iltapäivä tarjoaa liikuntaa, mutta osallistujamäärät eivät ole kaikilta osin suuret.
* Ranuan kunnan 105 -juhlavuoden merkeissä toteutetaan juhlavuonna mm. Topoteekki, yhteisöllinen kuvapankki kulttuuritoimen kanssa yhteistyössä.	* Topoteekin käynnistyminen on siirtynyt työntekijän puuttumisen vuoksi. *Topoteekki käynnistyi kesän aikana ja sivut on avattu vaaditun 100 kuvan täytyttyä. Topoteekki vaatii henkilöresurssia.

1.4.2.6 Kirjasto

TA550 Kirjasto	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	20 529		20 529	4 134	16 395
Maksutuotot	3 200		3 200	2 163	1 037
Tuet ja avustukset	19 000		19 000	19 227	-227
Muut toimintatuotot				3 365	-3 365
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	42 729		42 729	28 888	13 841
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-216 377		-216 377	-195 906	-20 471
Palvelujen ostot	-33 443		-33 443	-28 899	-4 544
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-94 820		-94 820	-88 440	-6 380
Avustukset					
Vuokrat	-61 141		-61 141	-132 160	71 569
Muut toimintakulut	-500		-500	-974	424
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-317 555		-317 555	-446 379	40 598
TOIMINTAKATE	-363 052		-363 052	-417 491	54 439
Suunn.mukaiset poistot					
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-363 052		-363 052	-417 491	54 439

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2021	TA2022	TP2022
Kirjaston kokoelmien laadun ja määrän säilyttäminen	Hankinnat (asukasluku/1000)	354	>400	702
Laadukkaat ja asiakaskeskeiset kirjasto- ja tietopalvelut	Lainaus/kokoelmat	1,15	>1,2	1,06
Verkkopalvelujen tarjoaminen asiakkaiden käyttöön	Kokonaislainaus/asukasluku	16,19	>15	15,16
Palvelujen tuottaminen mahdollisimman taloudellisesti	Kirjastokäynnit/asukas	6,46	>8	6,70
	Käyttäjäkoulutuksiin osall.	234	>150	172
	Tapahtumiin osall.	338	>200	42
	(molemmat as.luku/1000)			
	Internet koneita asiakkaille	7	5	5
	Lainan hinta (toimintakulut/kokonaislainaus) €	5,28	4,00	8,13
	Käynnin hinta (toimintakulut/fyysiset kirjastokäynnit) €	13,24	10,00	18,39

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen		TP2021	TA2022	TP2022
Lainojen määrä		60 081	>70 000	54 876

Fyysiset kirjastokäynnit - verkkokäynnit		23 973 19 770	>40 000 >20 000	24 270
---	--	------------------	--------------------	--------

Henkilöstö:	TP2021	TA2022	TP2022
-kirjastotoimenjohtaja	1	1	1
-kirjastonhoitaja	1	1	1
-kirjastovirkailija	1	1	1
-kirjastoautonkuljettaja-virkailija	1	1	1
-kirjastoapulainen (oppis)	1	1	0,83
-hanketyöntekijä			0,17

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
*Kirjastopalvelut siirtyvät uuteen monitoimikeskukseen vuoden 2022 aikana. Muuttoaikana kirjastopalvelut voivat olla suljettuna 1-2 kuukautta.	*Kirjasto on ollut suljettuna elo-syyskuun ajan. Kirjasto avattiin uudessa monitoimikeskuksessa 3.10.2022
*Kirjaston toiminta, aineisto ja tiloja tarvitsevat palvelut sopeutetaan huomattavasti pienentyneisiin uusiin tiloihin. Kaikille palveluille ei ole tiloja uudessa kirjastossa, mm. Virtulle etsitään uusi tila tai siitä luovutaan.	* Kirjaston aineistoja on poistettu ja lahjoitettu kuntalaisille. Tapahtumatuotantoa ja näyttelytoimintaa supistetaan uusissa tiloissa ja piskelijoille ym. ei ole työskentelytiloja. Virtun sähköisen asiain palvelut on irtisanottu ja Virtun laitteet haettu pois.
*Kirjastoauton toiminta jatkuu entisellä tasollaan suunnitelmavuosien ajan. Kirjastoauto käyttää vanhan kirjastorakennuksen autotallia ja varastotiloja niin kauan kuin mahdollista tai autolle etsitään muu lämmin talli.	* Kirjastoauton toiminta on jatkunut entisellään. Kirjaston muutto ei vaikuta kirjastoauton palveluihin ja suunnitelman mukaan auto liikennöi silloinkin, kun kirjasto oli suljettuna muuton vuoksi. Kirjastoauto käyttää entistä tallia ja varastotiloja.
*Omatoimiaika antaa kuntalaisille mahdollisuuden hyödyntää kirjastopalveluja aamusta iltaan viikon jokaisena päivänä. Asiakaspalveluaika keskitetään virka-ajalle, niin että virkailija on paikalla sellaisena aikana, kun palvelulle on eniten käyttöä. Kirjasto palvelee myös etäyhteyksien avulla.	* Kirjaston omatoimipalvelut toimivat kaikkina viikonpäivinä klo 8.30 – 20. Maanantaisin ja torstaisin palveluaika on klo 12 - 19. Tiistaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin palveluaika on klo 12 – 16. Kirjaston verkkopalvelut hoidetaan Lapin kirjastojen kanssa yhteistyössä ja asiakkaat voivat lainata e-aineistoja.
* Kirjastoauton toiminta jatkuu entisellä tasollaan suunnitelmavuosien ajan.	
*Kirjasto on hakenut valtionavustusta Demokratia-hankkeelle. Jos avustus saadaan, niin siihen palkataan työntekijä 6 kk ajaksi.	* Ranuan kunta sai ainoana kuntana Lapissa valtionavustusta demokratiahankkeelle 19 000,00 euroa. Hanke on aloitettu v. 2022 alusta. Hanketyöntekijä on palkattu marraskuun 2022 alusta 6 kuukaudeksi.

1.4.2.7 Vapaa-aikatoimi

TA560 Vapaa-aikatoimi	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	500		500	11 504	-11 004
Maksutuotot	500		500	45	455
Tuet ja avustukset	270 345		270 345	210 977	59 368
Muut toimintatuotot	38 475		38 475	31 773	6 702
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	309 820		309 820	254 299	55 521
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-361 279		-361 279	-332 346	-28 933

Palvelujen ostot	-157 534		-157 534	-137 870	-19 664
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 307		-36 307	-35 830	-477
Avustukset	-23 900		-23 900	-22 400	-1 500
Vuokrat	-253 821		-253 821	-257 199	3 378
Muut toimintakulut	-800		-800	-9 304	8 504
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-833 641		-833 641	-794 948	-38 693
TOIMINTAKATE	-523 821		-523 821	-540 649	16 828
Suunn.mukaiset poistot	-14 592		-14 592	14 594	2
Arvon alentumiset					
Tilikauden tulos	-538 413		-538 413	-555 243	16 830

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2021	TA2022	TP2022
Avustukset, liikunta	Avustettavat liikuntajärjestöt/jäsenmäärät	5/622	6/750	5/569
Avustukset, nuoriso	Avustettavien nuorisojärjestöjen jäsenmäärä/avustukset /€	280/ 9 900	270/ 9 900	251/ 9 900
Vaikuttavuus -nuorisotyön ja sen toiminnanpiirissä olevat nuoret	Työntekijä tuntee nuoret ja on kasvatuksellisessa vuorovaikutuksessa heihin	178	210	227
Suunnitelmallisesti tuetut nuoret	Etsivä nuorisotyö Nuorten työpajatoiminta Koulunuorisotyö	52 12 35	3 100	31 12
Nuorten käyntikerrat -nuorisotila -tapahtumat, retket	Monipuolinen ja laadukas toiminta/ nuorten määrä	4 451 481	745	29
Avustukset, kulttuuri	Avustusmääräraha/€ -yksityiset -yhteisöt, järjestöt	3 000 6 2	3 000 8 3	4 402 793
				3 000 5 3

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen	TP2021	TA2022	TP2022
Liikunta			
- liikuntatapahtumat/osallistuja	6/621	4/200	8/821
- Liikuntaretket/osallistujat	0	3/120	0
- puulaakit/osall.	0		0
- kunnanmestaruus/osallistuja	0		2/36
- Liikkuva iltapäiväkerhot/osallistujat	5/254	2/140	3/186
Kuntovihkot			
- talvi	19 542	18 100	17 415
- kesä	18 291	17 000	16 198
Kansainväliset toiminnot			
- kv vaihdot/osallistujat	2	5	4
- vapaaehtoiset/osallistujat	0	2	1/16
- EU:n nuorisoviikko	1	2	2
Nuorisotoiminta	0	1	0
- nuorisotilat osallistuja, Avoimet ovet (193 vrk)			4 451
- leirit/osallistujat	4 451	3/72	3/91
- valistus ja koulutus/osallistujat	3/91	10	11/541

- päihitteettömät tapahtumat/osallistujat	11/541	6	5/344
- osallisuus-tapahtuma	5/344	4	1
- Wauto – liikkuva nuorisotyö toimintakerrat/osallistujat	1 2/33	0	2/33
Kulttuuritilaisuudet ja tapahtumat kunta/vuosi			
- konsertit, teatteri/osallistujat		6	6/330
- Tappauksia -tapahtuma	6/466	1	78
- Taiteiden Yö tapahtumat/osallistujat	86	12	19/953
- Lapin lastenkulttuuri/Taikalamppu –tapahtumat/osallistujat	14/721 40/1 635	35	36/2 385
Museo avoinna/kävijät			6 vko/59
	6 vko/122	6 vko/150	

Henkilöstö:	TP2021	TA2022	TP2022
Vapaa-aikatoimenjohtaja	0,75	0,75	0,75
Vapaa-aikatoimenohjaaja	1	1	1
Kausi- ja tuntityöntekijät	4	4	-
Tuntityöntekijä	0,4	0,4	0,4
Etsivä nuorisotyöntekijä	1	1	1
Nuorten työpajan ohjaaja	0,6	1	1,6
Hyvää Huomista! ESR hanke	2	2	2

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
*Vapaa-aikatoimen toimintoja ja suunnitelmaa ohjaa hyvinvointikertomus painopistealueineen yhteisöllisyys ja hyvinvointi keskiössä. Hyvinvointi lisää turvallisuutta.	* Hyvinvointi on huomioitu vapaa-aikatoimessa laajasti. * Entinen SuomiMies ja KunnanMummola toteutuivat ja keräsivät hyvän määrän osallistujia. * Hyvinvointiin kiinnitetään huomioita niin koulunuorisotyön, kuin nuoriso-, liikunta- ja kulttuurityön välinein. * Harrastamisen Suomen mallin kerhot ovat toteutuneet laajasti (15 kerhoa) * Harrastamisen Suomen mallin kuvataidekerho lv 21-22 työstä kuvataiteilija Eero Österbergin kanssa Kerkän taideteoksen syntyä.
* Kuntalaisten osallisuutta kehitetään kaikissa ikäryhmissä laaja-alaisesti eri aihealueiden kautta kansalaisraatien ja nuorten kuulemistilaisuuksien kautta. Ranuan kunnan 105 v juhluvuosi huomioidaan toiminnassa kautta vuoden.	* Alkuvuoden koronatilanne viivästytti ja siirsi toimintoja. 105 juhluvuoden toimikunta on kokoontunut 3 kertaa. * 105 juhla pidetään 6.12.2022.
* Perhemessut – perheille suunnatut messut laaja-alaisena yhteistyönä toimijoiden kanssa.	* Perhemessut eivät toteutuneet johtuen koronatilanteesta.
*Taiteiden Yö kokoaa ja tuo esille eri taidelajeja, niiden harrastajia ja kokijoita vuosittain syyskuun 1. lauantaina eli 3.9.2022. Itsenäisyyspäivän juhla 6.12.2022 on myös Ranuan kunnan 105 juhlapäivä.	*Taiteiden Yö keräsi runsaan joukon liikkeelle. Perjantain Kerkän esittelyilta kiinnosti, kuten myös Taiteiden Yön tapahtumat lauantaina. Osallistujamäärät kasvoivat edellisestä vuodesta. * Itsenäisyyspäivän juhla kokosi 113 juhluvierasta Kerkkään. * Itsenäisyyspäivänä kuvataiteilija Erkki Salmelan 2010 – luvun Ranua reliefi julkistettiin kirjastossa.
* Lapin lastenkulttuuriverkoston toimijana korostetaan saavutettavuutta ja markkinointia sekä hyödyntäen Lapin verkostoa sekä valtakunnallista verkostoa. Lastenkulttuuriverkoston K16 -vuosi juhlistaa verkostoa ja haastaa 13 – 18 vuotiaiden saavuttamisen.	* Lastenkulttuurin tarjonta on ollut runsasta kevään aikana. * Lastenkulttuurin tapahtumia – esityksiä ja työpajoja on pidetty runsaasti.
* Pappila- ja pitäjämuseossa pitäjämuseon v 2017 uusitun perusnäyttelyn esillä pito ja museopäivien sisällöllinen kehittäminen, esimerkiksi kahvilatoimintana. Kesäaikainen aukiolo ostopalveluna 4H –yhdistykseltä. eMuseo on katsottavissa netissä.	* Ostopalvelusopimus museon kesäaukiolosta tehty Ranuan 4H:n kanssa. Museoavustuspäätös museon elävöittämiseen 6 500 €. * Museo avoinna kesä-heinäkuun. Avustuksen käyttö on viivästynyt myöhempään ajankohtaan.

* Topoteekki -lisenssi lunastetaan ja tavoitteena on saada heti vuoden alkuun vaadittavat 100 kuvaa 105 v juhluvuoden kunniaksi. Topoteekki toteutetaan yhteistyössä kansalaisopiston kanssa.	* Topoteekin käynnistyminen on siirtynyt työntekijän puuttumisen vuoksi. * Topoteekki käynnistyi kesän aikana kesätyöntekijän toimesta. Sivusto on avattu.
* Liikuntatoiminnassa kiinnitetään huomiota vähän liikkuviin sekä kampanjoihin, joilla kannustetaan oman terveyden ylläpitoon kaikissa ikäryhmissä.	* Liikunnan kampanjat kohdennetaan lapsiin, nuoriin ja perheisiin vähän liikkuvien lisäksi. * Liikuntakampanja kesällä – korttelirastit liikutti runsaasti ihmisiä. Helppo ja saavutettava tapahtuma onnistui hyvin.
* Etsivä liikunta –hanketoiminnalle haetaan jatkorahoitusta ja luodaan edellytyksiä vastata 105 vuotiaankin Ranuan liikkuvuuteen. Terveysliikunnan kuntalaisten aktivointipäiviä kehitetään monialaisesti, jatketaan mm. Kunnan Mummola ja Suomi Mies –tapahtumia. Oppisopimuskoulutettava työntekijä varmistaa sitoutumisen kehittämiseen.	* Hanke päätös (12 000 €) on tullut ja työntekijä oppisopimuksella jatkaa vuoden 2023 kesään asti.
* Vuoden 2022 teemana luontoliikunta ja suunnistus. Emit -kaluston hankinta 25 käyttäjälle mahdollistaa koululuokkien osallistumisen suunnistukseen kannustavin laittein. Iltarastitoiminta kehitetään uusien karttojen kera.	* Kalustotilaukset tehty huhtikuussa. * Suunnistuskalusto on hankittu ja korttelirastien lisäksi pidettiin suunnistuskoulutuksia ja iltarasteja.
* Nuorten työpajalla 1½ -2 työntekijää, asiakasmäärien mukaisesti. AVI:n myöntämän rahoitusosuuden kasvattaminen ja Ranuan mallin kehittäminen.	* Avustuspäätös 50 000 €. Avustus nousi edellisestä vuodesta 5 000 €. * Nuorten työpajalla on ollut kesän jälkeen 1 työntekijä.
* ESR-hanke Hyvää huomista! hankkeelle haetaan jatkoa 4 kk, 31.7.2022 asti. Hankkeen tavoitteena nuorten hyvinvointia lisäävien uusien toimintamallien löytäminen. Uusi ESR -hanke suunnittelussa ja mukaan hankkeeseen kaksi muuta vertailukuntaa.	* Hyvää huomista! -hanke nuorten palveluprosessien tunnistamisessa ja tuottamisen jalkauttamisessa on onnistunut. Hankkeessa on 80% ESR-rahoitus. * Hanke päättyi 31.7.2022.
* Etsivä nuorisotyö alle 29 –vuotiaiden nuorten tukena ja osana vapaa-aikatoimen nuorten palvelua.	* Avustuspäätös 30 000 €. * Etsivä nuorisotyö on jalkautunut nuorten pariin ja toiminut paritöskentelyssä vapaa-aikatoimen henkilöstön kanssa.
* Nuorten hyvinvointia ja terveyttä edistetään moniammatillisella yhteistyöllä ja Silta -toiminnan kautta. Ennaltaehkäisevän työn merkitys huomioidaan toiminnassa ja tunnettavuus Lisäaineeton 100% -tunnus laajassa käytössä.	* Silta -työryhmän toiminta on ollut aktiivista. Unicefin LYK- toimintaa on jalkautettu henkilöstöön. Vapaa-aikatoimi on mukana EHYT ry EU -hankkeessa Frontier Politeia 7. – 8.11.2022 koulutus loppuvuodesta nuortenparissa työskenteleville.
* Kansainvälisyys osana laajempaa perusnuorisotyötä, kansainvälisiä vapaaehtoisia ja harjoittelijoita rekrytoidaan mahdollisuuksien mukaan sekä osallistutaan kansainvälisiin nuorisovaihtoihin myös järjestävänä tahona. Toteutamme Erasmus+ -nuorisovaihdon Ranualla Saksan kumppanin kanssa. Olemme mukana laajemminkin Erasmus+ ja Suomea Suomessa ohjelmissa.	* Erasmus+ nuorisovaihto Saksan ryhmän kanssa on edennyt suunnittelussa kohti toteutusta 31.7. – 7.8.2022. * Kv nuorisovaihto toteutui onnistuneesti 15 ranualaisen ja 15 saksalaisen nuoren kanssa. Vaihdon loppuvaihetta väritti korona.
* www.lanuti.fi -sivuston markkinointi ja nuorisotiedotuksen roolin korostaminen.	* Sivuston toiminto on lakannut palvelimen kustannusten vuoksi Lapissa.
* Vapaa-aikatoimen tilat Monkkari 2.0 Keskustie 11, kohtaamispaikkana ja eri nuorisoryhmien vahvistajana. Monkkari 2.0 kansalaisopiston ja vapaa-aikatoimen hallinnon tilat, joihin erilliskäynti päiväkodin sisäpihan kautta.	* Monkkari 2.0 toiminta ja tilojen käyttäjämäärät ovat kasvaneet merkittävästi maaliskuusta alkaen aikaan ennen koronaa. Tiloilla perjantai ja lauantai-illat ovat ruuhkaisimpia 40 – 70 nuorta. Avustuspäätös 4 000 € päiväleiritoimintaan ja tilan aktivointiin.
* Koulunuorisotyöntekijä OKM:n erillisrahoitus 1.1.2021 – 17.10.2022 esitys palkkarahat 31.12.2022 asti, jatkon työstäminen syksyn 2022 aikana.	* Koulunuorisotyössä on onnistuttu. * Avustuspäätös v 2023 on 22 000 €.
* Etsivän nuorisotyöntekijän toimen vakinaistaminen 1.8.2022 alkaen, työnkuvassa 80% etsivää nuorisotyötä ja 20% nuoriso-ohjaajaa. 20% etsivän nuorisotyön osuutta siirtyy työvalmentajan työnkuvaan.	* Etsivän nuorisotyöntekijän toimi on vakinaistettu 1.8.2022 alkaen.
* Vapaa-aikatoimenohjaajan toimen täyttölupa 1.8.2022 alkaen.	* Vapaa-aikatoimenohjaajan toimi on täytetty.

Sivistystoimi yhteensä:

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
--------------------	-----------------------------------

Yhteenveto keskeisimmistä toiminnallisista tavoitteista	Mittari	TP2021	TA2022	TP2022
Työssä jaksamista ja työhyvinvointia edistävät toimenpiteet	-yksilötyönohjaukset -ryhmätyönohjaukset -kuntoutukset -vertaismentorointi osallistujat/ryhmät Henkilöstön koulutukset/ osallistujat -kunnassa järjestetyt -muualla järjestetyt	14 10/3 3/3 143,5/93		2 13 10/3 2/2 161/94
Osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö	Henkilöstön pätevyys %	95		95
Varhaiskasvatus järjestetään asiakaskeskeisesti ja joustavasti ja lasten sijoitukset tehdään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti	Paikan odotusaika, pv Hoitomoto toteutuu vanhempien ensisijaisen toiveen mukaisesti, %	<14		<14
Perusopetuksen päättäneiden jatko-opintokelpoisuus	Ranualaisten oppilaiden sijoittuminen toisen asteen oppilaitoksiin %	95 100	100	95 100
Nuorten yksinäisyyden poistaminen ja sosiaalinen vahvistaminen: osallistuminen	Järjestetty toiminta on monipuolista, laadukasta ja huomioi eri tahot; nuorten määrä	4 415	3 100	4 402
Kansainvälisyys osana vapaa-aikatoimea ja nuorten osallisuus	Nuorten kv –toiminnot vapaa-aikatoimessa	2	3	3

1.4.2.8 Sivistystoimi yhteensä

Sivistystoimi yhteensä	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	577 286		577 286	735 228	-157 942
Maksutuotot	157 550		157 550	135 179	22 371
Tuet ja avustukset	314 145		314 145	404 060	-89 915
Muut toimintatuotot	38 625		38 625	57 715	19 090
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 087 606		1 087 606	1 332 182	-244 576
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-6 247 397		-6 247 397	-6 225 435	-21 962
Palvelujen ostot	-1 777 630		-1 777 630	-1 907 690	130 060
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-537 877		-537 877	-535 659	-2 218
Avustukset	-37 900		-37 900	-36 400	-1 500
Vuokrat	-2 087 639		-2 087 639	-2 349 200	261 561
Muut toimintakulut	-2000		-2000	-19 149	17 149
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-10 690 443		-10 690 443	-11 073 533	383 090
TOIMINTAKATE	-9 602 837		-9 602 837	-9 741 351	138 514
Suunn.mukaiset poistot	-29 184		-29 184	-29 189	5
Arvon alentumiset					
Tilikauden tulos	-9 247 143		-9 247 143	-9 770 539	138 518